

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Крикуна Юрія Юрійовича

«Профілактика та корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату у юних черлідерів» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до п. 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 на кафедрі кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України 26 вересня 2023 року Крикуном Юрієм Юрійовичем було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Профілактика та корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату у юних черлідерів» та її обговорення (науковий керівник – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Кашуба В. О.).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації було прийнято рішення надати здобувачу Крикуну Ю. Ю. позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. В останні роки науковці увиразнюють властиву сучасному дитячо-юнацькому спорту тенденцію до зростання внаслідок інтенсифікації навчально-тренувального процесу, зорієнтованого на досягнення значних спортивних результатів, навантажень на дитячий організм, що небезпечно виникненням у юних спортсменів метаболічних, морфо-функціональних порушень, донозологічних станів і захворювань. Дослідники вважають зміну величин фізіологічних вигинів хребтового стовпа, гіпермобільність суглобів, астеничність, поперечну та поздовжню плоскостопість тощо маркерами з'єднувально-тканинних дисплазій, які гіпотетично небезпечні в сенсі можливості перевантаження різних відділів опорно-рухового апарату (ОРА) спортсменів, а відтак – ризику травм, захворювань як ОРА, так і внутрішніх органів. Таким чином, з однієї сторони постає проблема порушень опорно-рухового апарату спортсменів у ракурсі досягнення найвищого спортивного результату, а з іншої – необхідність застосування потенціалу здоров'язберігаючої спрямованості спортивної підготовки юних спортсменів.

З огляду на вищевикладене видається беззаперечною актуальність пошуку шляхів і створення науково-методичних розробок із надання процесу

підготовки юних спортсменів здоров'язберігаючої спрямованості на основі її вдосконалення за допомогою введення системи корекційно-профілактичних заходів.

Представлена до розгляду дисертаційна робота Крикуна Ю. Ю. спрямована на теоретичне та практичне розв'язання викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр. за темою 3.13. «Теоретико-методичні основи здоров'яформуючих технологій у процесі фізичного виховання різних груп населення», (номер державної реєстрації 0116U001615) та Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021–2025 роки за темою 3.2. «Теоретико-методичні основи біомеханічних технологій у фізичному вихованні, спорті, реабілітації з урахуванням індивідуальних особливостей моторики людини» (номер державної реєстрації 0121U107944).

Роль автора полягала в науковому обґрунтуванні та розробленні технології профілактики та корекції функціональних порушень опорно-рухового апарату у черлідерів на етапі початкової підготовки.

Наукова новизна одержаних наукових результатів роботи полягає в тому, що вперше:

- обґрунтована технологія профілактики та корекції функціональних порушень опорно-рухового апарату у юних черлідерів, характерними особливостями якої є: соціально-педагогічні передумови, п'ять етапів проектування (діагностичний, предпроектувальний, проектувальний, реалізаційний, контрольно-коригувальний), мета, загальні та спеціальні завдання, принципи загально педагогічної спрямованості та корекційно-профілактичної діяльності, організаційно-педагогічні умови, орієнтовні моделі навчально-тренувальних занять, блоки практичної реалізації, мультимедиа інформаційно-методична система «Cheerleading Star»;

- визначено морфологічний профіль юних черлідерів з урахуванням ступеня астеничності;

- визначено кількісні показники гоніометрії тіла черлідерів 6–8 років;

- на основі медіанного критерію визначено відмінності антропометричних та показників біогеометричного профілю дівчат-черлідерів 6–8-ми років з різними типами постави (всі кутові характеристики мають статистично значущі відмінності залежно від типу постави ($p = 0,000–0,017$), вага і довжина тіла, довжина ніг і стопи спортсменок з різними типами постави відрізнялися на рівні статистичної тенденції ($p = 0,077–0,088$);

- визначено факторну структуру фізичного розвитку у дівчат-черлідерів з різними типами постави;

- доповнено дані про особливості фізичного розвитку дівчат-черлідерів 6–8 років.

Практичне значення одержаних результатів полягає у впровадженні авторської технології у навчально-тренувальний процес черлідерів на етапі початкової підготовки, що сприяло покращенню стану постави та

біомеханічних властивостей стопи юних спортсменів. Сформульовані в дисертації висновки і пропозиції впроваджено в тренувальний процес ДЮСШ № 10 (м. Київ), школи черліденгу CheerNika (м. Київ), спортивного клубу «Junior sport» (м. Київ), в освітній процес підготовки магістрів Національного університету фізичного виховання і спорту України, зокрема в навчальний курс дисципліни «Сучасні тренди фізкультурно-спортивної реабілітації».

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволили систематизувати масив наукової і науково-методичної інформації, розширити існуючі уявлення щодо використання корекційно-профілактичних засобів задля покращення стану постави та біомеханічних властивостей стопи юних черлідерів на етапі початкової підготовки. Результати, отримані у ході дослідження, можуть стати методичною основою для подальшої розробки проблематики із деталізацією теоретичних положень для впровадження в навчально-тренувальний процес і науково-дослідну роботу закладів вищої освіти, практичну діяльність ДЮСШ.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження. Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечена значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в матеріалах та тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати. За темою дисертаційної роботи опубліковано 12 наукових праць: 6 статей у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, 2 публікації апробаційного характеру, 4 праці, які додатково відображають наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи викладено в доповідях на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми розвитку фізичної культури, спорту і туризму в сучасному суспільстві» (Івано-Франківськ, 2020); Міжнародній науково-практичній конференції «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії» (Дніпро, 2021); Всеукраїнській електронній науково-практичній конференції з міжнародною участю

«Біомеханіка спорту, оздоровчої рухової активності, фізичної терапії та ерготерапії: актуальні проблеми, інноваційні проекти та тренди» (Київ, 2021); І Загальноуніверситетській науковій конференції аспірантів і докторантів «Дисертаційне дослідження: від ідеї до реалізації» (Київ, 2023), науково-методичних конференціях кафедри біомеханіки та спортивної метрології Національного університету фізичного виховання і спорту України (2019, 2020), науково-методичній конференції кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України (Київ, 2021, 2022).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Метою та завданням дослідження було сформульовано із науковим керівником. Здобувачем самостійно проаналізовано фахову науково-методичну літературу та передовий досвід, обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено технологію профілактики та корекції функціональних порушень опорно-рухового апарату у черлідерів на етапі початкової підготовки. Всі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлені автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням, підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок у практику.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Крикуна Ю. Ю. на тему: «Профілактика та корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату у юних черлідерів» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Крикуна Ю. Ю. «Профілактика та корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату у юних черлідерів» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих із співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи дослідження, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання щодо теоретичного обґрунтування та розроблення технології профілактики та корекції функціональних порушень опорно-рухового апарату у черлідерів на етапі початкової підготовки для підвищення її здоров'язберігаючої спрямованості, адекватна поставленій меті та містить

висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу Крикуну Юрію Юрійовичу ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Крикуна Юрія Юрійовича з метою присудження йому ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Носова Наталія Леонідівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Хмельницька Ірина Валеріївна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Бишевець Наталія Григорівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри кіберспорту та інформаційних технологій Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Асаулюк Інна Олексіївна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, декан факультету фізичного виховання і спорту Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського;

опонент: Випасняк Ігор Петрович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії та методики фізичної культури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., доцент

Н. Л. Носова

К.фіз.вих., доцент

І. В. Хмельницька

К.п.н., доцент

Н.Г. Бишевець

Голова засідання,
к.фіз.вих.

Т. М. Ричок

Підписи Носової Н.Л., Хмельницької І.В., Бишевець Н.Г., Ричок Т.М. засвідчено
Хмельницька Ірина Валеріївна Численко Н.В. 09.10.2023